

การศึกษาสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ
โรงแรมบูติกไทย กรณีศึกษาโรงแรมชานบางกอกน้อย

A Study of Modern Thai Architecture of Thai Boutique Hotel Based on
Creative Economy: A Case Study of Chann Bangkok-Noi Hotel

พุทธรชาติ รัตนวงศ์

นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

E-mail: rattanawong_p2@su.ac.th

Phuttachart Rattanawong

Student, Faculty of Architecture, Silpakorn University

รับเข้า: 21 ตุลาคม 2565 แก้ไข: 4 พฤศจิกายน 2565 ตอบรับ: 19 พฤศจิกายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย รูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และศึกษาปรากฏการณ์ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารโรงแรม ผู้ออกแบบ ผู้ให้บริการ และผู้คนในชุมชนแวดล้อม จำนวน 10 ท่าน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยเลือกโรงแรมชานบางกอกน้อยซึ่งเป็นโรงแรมบูติกไทยเป็นกรณีศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า การให้ความหมายของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คืองานสถาปัตยกรรมไทยที่มีการสืบสานเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย ใส่ความคิดสร้างสรรค์ ในกระบวนการการออกแบบ ซึ่งการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่สามารถออกแบบในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ หรือนำรูปแบบงานศิลปะไทย วัฒนธรรมไทยมาปรับใช้ รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแตกต่างและโดดเด่น สะท้อนแนวคิด เรื่องราว ที่มา ของสถาปัตยกรรมไทย ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์เชิงสร้างสรรค์สร้างที่แปลกใหม่ แตกต่าง รูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ยังคงพื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย 5 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะเชิงนามธรรม ลักษณะเชิงรูปธรรม ลักษณะความงาม รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์ และลักษณะไทยความเป็นไทย/วิถีไทย การเชื่อมโยงงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์พบว่าการเชื่อมโยงตามองค์ประกอบ 6 อย่าง ดังนี้ องค์ความรู้ที่สร้างสรรค์ การศึกษา นิเวศวัฒนธรรม การสร้างสรรค์งาน การใช้ทรัพยากรเส้นทางปัญญา รากฐานทางวัฒนธรรม นวัตกรรมเชิง

สังคม ผลงานวิจัยนี้จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่สืบต่อไป

คำสำคัญ: สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

Abstracts

This research aimed to study the meaning, and identities of modern Thai architecture based on a creative economy and to study the phenoninoly and connectivity between modern Thai architecture and the creative economy. This qualitative research used in-depth interviews with 10 people, including hotel executives, designers, service users, and people in the surrounding community, and non-participant observation. The Chan Bangkok Noi, a Thai boutique hotel, was chosen as a case study.

The results showed that giving meaning to modern Thai architecture under the concept of creative economy is a work of Thai architecture that continues the uniqueness of Thailand. It has been modified to suit the era and put creativity in the design process, which is the creation of modern Thai architecture. It can be designed in symbolic ways or by bringing Thai art forms and Thai culture to adapt. Modern Thai architectural style must be unique. They are different and outstanding, reflecting the concepts, stories, and origins of Thai architecture, which results in creative results that are new and different. The style of modern Thai architecture still maintains the basic characteristics of 5 characteristics of Thai architecture, including abstract characteristics, concrete characteristics, beauty characteristics, symbolic appearance, and Thai characteristics of, the Thainess/Thai way of life. The connection between modern Thai architecture and the concept of the creative economy is linked according to 6 elements: creative knowledge, eco-cultural studies, creative work, use of intellectual property, cultural foundation, and social innovation. The results of this research will create knowledge that is beneficial to the creation of modern Thai architecture in the future.

Keywords: modern Thai architecture, creative economy

บทนำ

นโยบายภาครัฐกำหนดเป้าหมายที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ไทย” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ซึ่งคือ กระบวนการหรือกิจกรรมที่เกิดจากทุนทางปัญญา และองค์ความรู้ ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ และประยุกต์นำความคิดสร้างสรรค์ หรือองค์ความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงพาณิชย์ ทำให้เกิดการต่อยอดสู่การสร้าง ความแตกต่างที่ส่งผลต่อการสร้างมูลค่า และคุณค่า (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2556) กล่าวได้ว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นยุทธศาสตร์ที่เกิดจากความต้องการนำความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์มายกระดับเป็น สินค้าขั้นเลิศ ทั้งนี้านิยามของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามที่ Howkins (2002) ได้ให้ไว้อย่างกระชับว่าเป็น การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์

ประเทศไทยนั้นมีจุดแข็งที่ใช้เป็นฐานในการส่งเสริมต่อยอดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้หลาย ประการ โดยเฉพาะมิติวัฒนธรรมเนื่องจากมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ของไทย มีประวัติศาสตร์ มีมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการสืบทอดกันมา และยังรักษาไว้เป็นจำนวนมาก ประเทศไทยมีวัตถุดิบที่สามารถรังสรรค์ขึ้นเป็นสินทรัพย์สร้างสรรค์ อยู่เป็นจำนวนมากทั้งในด้านรูปธรรม และนามธรรม ซึ่งสามารถนำไปสร้างเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้เป็นอย่างดี (ระพีพรรณ ภูผกา และ พันธุ์พงษ์ ตันทรัพย์, 2556)

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2539) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย:

“ข้อคิดเห็นบางประการในการกำหนดแนวรูปแบบ การค้นหาแนวทางการ ออกแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่เชิงบูรณาการ ภายใต้โลกาภิวัตน์และท้องถิ่น ภิวัตน์ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยพื้นฐาน เนื่องจากเป็นการ พยายามแปรต้นทุนทางวัฒนธรรมไทยให้เกิดมูลค่าและ ความหมายใหม่ ทั้งนี้การ สร้างสรรค์ในลักษณะบูรณาการตามแนวสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ร่วมสมัย แนว สถาปัตยกรรมสมัยใหม่กับรูปแบบสัญลักษณ์ และแนวการประยุกต์ลักษณะไทย/ ภูมิปัญญา/วิถีธรรมชาติกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงเป็นแนวทางที่สัมพันธ์กับแนวคิด ของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยแต่ละแนวทางสามารถมีการผสมผสานกันได้เพื่อให้ เกิดเป็นแนวทางใหม่ การสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไทย สมัยใหม่ในแนวทางบูรณา การโลกาภิวัตน์และท้องถิ่นภิวัตน์นั้น เป็นการดำเนินการตามหลักของเศรษฐกิจ สร้างสรรค์โดยพื้นฐาน เพราะเป็นการเพิ่มมูลค่าจากความคิดสร้างสรรค์โดยการต่อยอดจากต้นทุนทางวัฒนธรรมไทยในมิติต่าง ๆ”

นอกจากนี้ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ที่มุ่งแสวงหาความแปลกใหม่และเน้นความเป็นตัวของตัวเองสูง ทำให้เกิดการขยายตัวและการปรับตัว ของสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่พักที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงแรมขนาด กลางและขนาดเล็กที่มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นของตัวเองอย่างโรงแรมบูติก ดังนั้นโรงแรมบูติก จึงมี แนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีความสำคัญสำหรับยุคปัจจุบันที่การท่องเที่ยวของไทย ได้รับความนิยมและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (ทศพร บุญวัชรารักษ์ และคณะ, 2559)

โรงแรมบูติกเน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบและตกแต่งให้มีลักษณะเฉพาะตัว และมีการให้บริการอย่างใส่ใจและใกล้ชิด เพื่อตอบสนองกระแสการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทำให้เกิดการสร้างสรรค์โรงแรมบูติกไทยบนรอยต่อของวัฒนธรรมดั้งเดิม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นใหม่ โดยมีการสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ไว้ในการ ออกแบบ อย่างไรก็ตามรูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ของโรงแรมบูติกไทยจะมีรูปแบบงาน สถาปัตยกรรมอย่างไร มีส่วนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างไร สามารถเพิ่มคุณค่าทาง สังคมประการใด ยังไม่ผลงานวิจัยที่สามารถให้คำตอบนี้ได้ในขณะนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ (2555) ที่กล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่และ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังไม่ได้รับการตระหนักจากสังคมเท่าที่ควร จึงยังขาดการร่วมพัฒนาและ สนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ในวงกว้างอันจะส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงเพื่อขับเคลื่อนต่อไป

จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาความหมายของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตาม แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ และศึกษาปรากฏการณ์ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงแรมบูติกไทย ที่จะนำมาสู่การสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ในรูปแบบของโรงแรมบูติก เพื่อการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมและเพิ่มความสามารถสามารถ แข่งขันได้ในยุคที่การแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรุนแรงและรวดเร็ว นอกจากนี้ งานวิจัย นี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับงานออกแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับอาคารในลักษณะอื่น สามารถ นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มและความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความหมายของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. เพื่อศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์
3. เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์

วิธีการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีแบบปรากฏการณ์วิทยาเพื่อศึกษางานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงแรมบูติกไทยโดยเลือกโรงแรมชานบางกอกน้อยเป็นตัวอย่างในการเก็บข้อมูล การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)

2. ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัยและแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นและพัฒนาไปสู่การเก็บรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากวิธีการเชิงคุณภาพ

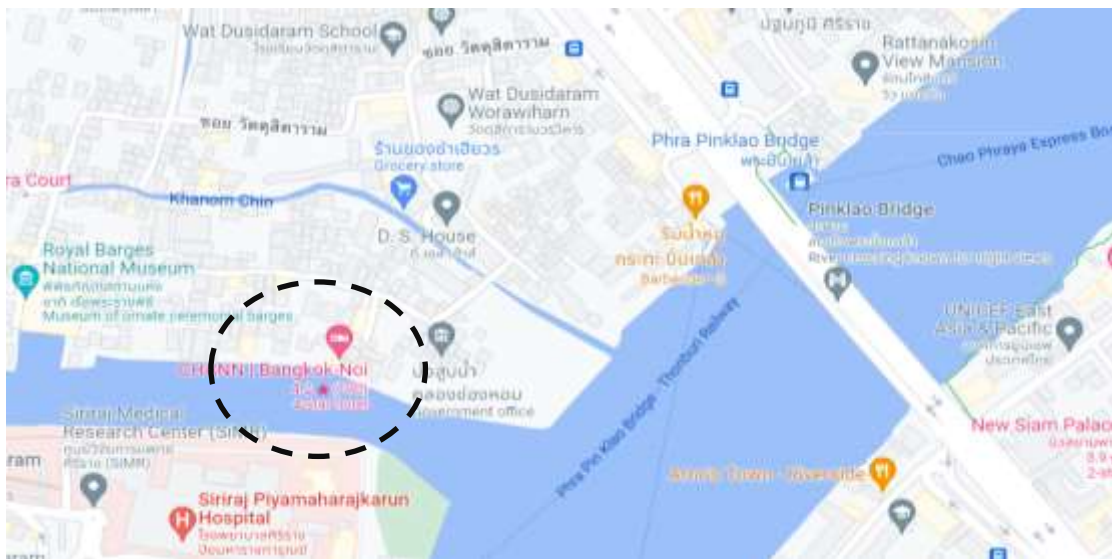
3. เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารโรงแรมชานบางกอกน้อย จำนวน 2 ท่าน ผู้ออกแบบ จำนวน 1 ท่าน ผู้ใช้บริการ จำนวน 4 ท่าน ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวน 3 ท่าน รวมผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้นจำนวน 10 ท่าน จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นไปตามเกณฑ์ของ Mason, M. (2010) และกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้มีส่วนได้เสีย และเต็มใจให้ข้อมูล

การเลือกตัวอย่างงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นกรณีศึกษาตัวอย่าง ในเรื่องงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษา โดยใช้ การสำรวจอาคารของ วิมลสิทธิ์ หรั่งกูร และคณะ (2555) เป็นแนวทาง ดังนี้

1. อาคารมีการใช้สอยเป็นโรงแรมบูติกไทย
2. เป็นอาคารร่วมยุคสมัยเดียวกับระยะเวลาวิจัย
3. ตั้งอยู่ในย่านชุมชนเก่า และอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูล
4. เจ้าของอาคารสมัครใจให้ข้อมูล

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเลือกโรงแรมชานบางกอกน้อยซึ่งเป็นโรงแรมบูติกไทยเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ ลักษณะพื้นที่อยู่ในย่านชุมชนเก่า มีขนาดที่เหมาะสมกับระยะเวลาการเก็บข้อมูลงานวิจัย โรงแรมตั้งอยู่ที่ริมคลองบางกอกน้อย วัดดุสิดาราม กรุงเทพมหานคร ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรือนขานบางกอกน้อย

ที่มา: ปรับปรุงจาก <https://www.google.co.th/maps/@13.7624981,100.4862328,17.4z>

โรงเรือนขานบางกอกน้อย ตั้งอยู่ท่ามกลางชุมชนมัสยิด ทางเข้าโรงเรือนเป็นทางเดินเล็ก ๆ เลียบคลอง ที่สองข้างทางเต็มไปด้วยบ้าน ร้านค้า และร้านขายของ แวดล้อมด้วยสถานที่สำคัญ อาทิ พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน วัดกุฎีรัตนราชปักษี และชุมชนริมคลองบางกอกน้อย โรงเรือนเลือกใช้วัสดุไม้ เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของบ้านไทยสมัยก่อน ลักษณะอาคารเป็นบ้านสองชั้น จำนวน 4 หลังใหญ่ และมีระเบียงอยู่ตรงกลางซึ่งทำหน้าที่เชื่อมต่อห้องพักแต่ละห้องไว้ด้วยกัน มีทางเดินริมน้ำที่เชื่อมต่ออาคารต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน ดังแสดงไว้ใน ภาพที่ 2, 3, 4, 5 และ 6

ภาพที่ 2 ภาพรวมลักษณะสถาปัตยกรรมของโรงเรือนขานบางกอกน้อยเป็นอาคารสองชั้น จำนวน 4 หลัง

ที่มา: Traveloka.com (2564)

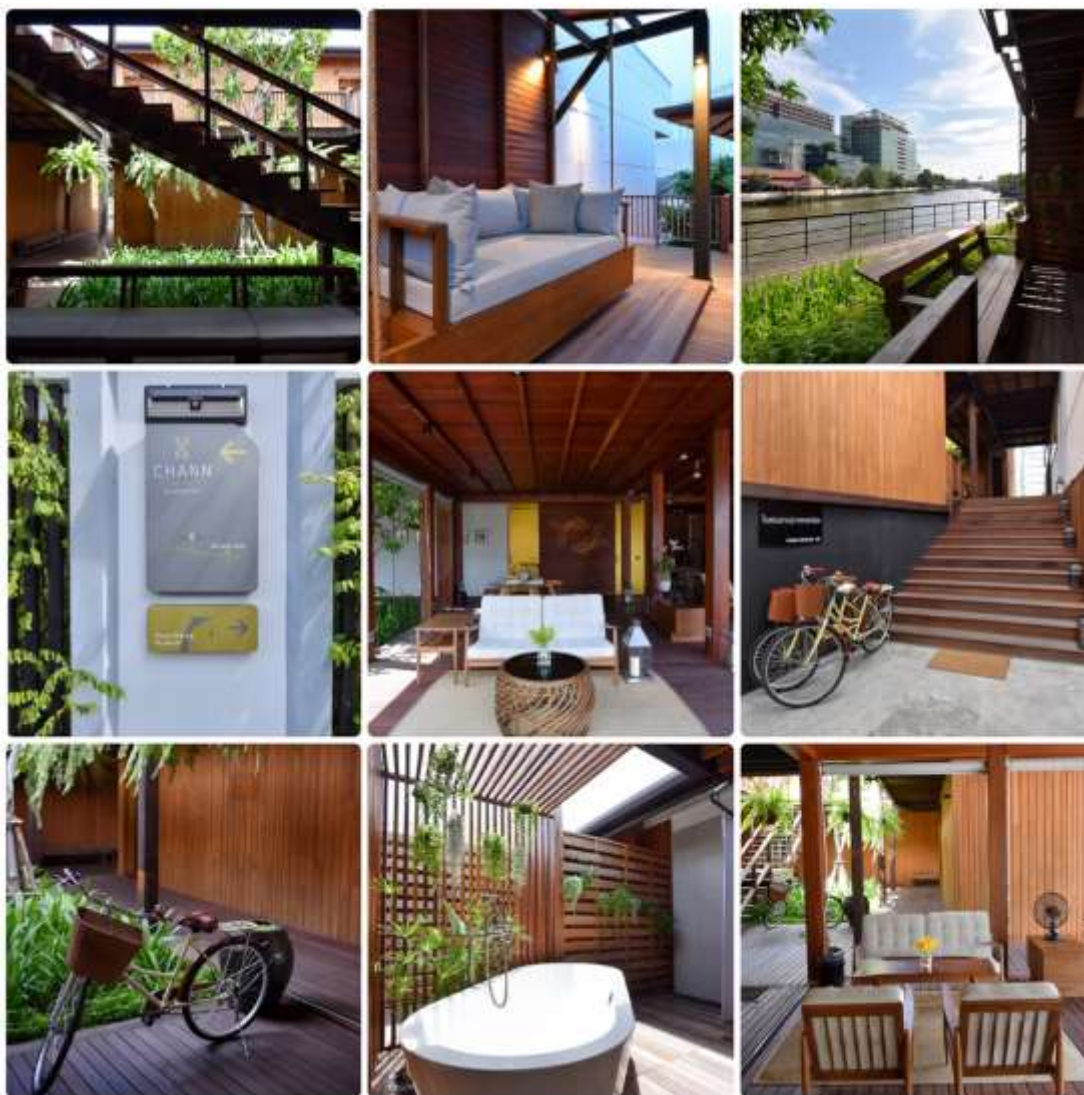
ภาพที่ 3 ทางเดินโดยรอบของชั้นล่างซึ่งทำหน้าที่เชื่อมพื้นที่แต่ละส่วนเข้าไว้ด้วยกัน
ที่มา: Eestopolis.com (2564) และ Mariajourneys (2560)

ภาพที่ 4 ระเบียงอยู่ตรงกลางซึ่งทำหน้าที่เชื่อมห้องพักแต่ละห้องไว้ด้วยกัน
ที่มา: Mariajourneys (2560)

ภาพที่ 5 วัสดุหลักที่ใช้ในการก่อสร้างและตกแต่งทั้งภายในและภายนอกล้วนทำมาจากไม้
ที่มา: Eestopolis.com (2564)

ภาพที่ 6 ภาพรวมสภาพแวดล้อมของโรงแรมชานบางกอกน้อย

ที่มา: Mariajourneys (2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแนวคำถาม เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการให้ความหมาย รูปแบบ และความเชื่อมโยงระหว่างงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงแรมบูติกไทย เพื่อเป็นแนวทางสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักตามวัตถุประสงค์การวิจัย และลงพื้นที่จริงเพื่อเก็บข้อมูลรูปแบบงานสถาปัตยกรรมตามแนวทางการวิจัยด้วยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

คำถามสัมภาษณ์ผู้บริหาร และผู้ออกแบบ

1. แนวคิดเบื้องหลังการเลือกรูปแบบงานสถาปัตยกรรมของโรงแรมของท่าน คืออะไร
2. งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ในความคิดของท่าน ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง

3. การสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ สามารถออกแบบในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์หรือนำรูปแบบงานศิลปะไทย วัฒนธรรมไทยมาปรับใช้ ได้อย่างไรบ้าง

4. รูปแบบงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ในความคิดของท่านควรมีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน หรือไม่อย่างไร

5. ท่านมีแนวคิดอย่างไร ในการเลือกใช้วัสดุหลักในการออกแบบ ก่อสร้างอาคารของโรงแรม

คำถามสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการ

1. ตามความเข้าใจของท่าน โรงแรมซานบางกอกน้อย มีงานสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงลักษณะความเป็นไทย หรือไม่ อย่างไร

2. ในส่วนของความสวยงามของสถาปัตยกรรม เมื่อท่านมาใช้บริการที่โรงแรมซานบางกอกน้อย ท่านมีความรู้สึกคุ้มค่ากับราคาค่าบริการหรือไม่ อย่างไร

คำถามสัมภาษณ์ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน

1. ตามความเข้าใจของท่าน โรงแรมซานบางกอกน้อย มีลักษณะของงานสถาปัตยกรรมที่ทำให้รู้สึกแปลกแตกต่างกับรูปแบบอาคารบ้านเรือนของผู้คนในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

2. โรงแรมซานบางกอกน้อยมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจในชุมชนของท่านดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร เช่น รายได้จากการค้าขายเพิ่มขึ้นหรือไม่ ชุมชนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเพิ่มขึ้นหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) ผู้วิจัยถอดบันทึกเสียงการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบคำต่อคำ (Verbatim) อ่านข้อมูลที่ได้จากการถอดบันทึกเสียงทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทบทวนข้อมูล ทำความเข้าใจในข้อมูล หลังจากนั้นกำหนดรหัสให้กับข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลหลักรับรู้ เข้าใจ ให้ความหมาย ตีความ และการมีประสบการณ์

2. การแสดงข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยเขียนเชิงพรรณนาข้อความที่ได้มาจากการเชื่อมโยงข้อมูลที่ถูกจัดระเบียบตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อบรรยายถึงเรื่องราวอย่างมีความหมาย และตรงประเด็นกับสิ่งที่ผู้วิจัยได้ศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้มาถอดบันทึกเสียงการสนทนา มาจัดลำดับตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จัดกลุ่มความหมายแยกออกเป็นประเด็น (Content Analysis) จัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะร่วมหรือที่มีความหมายเหมือนกันไว้ด้วยกัน โดยใช้หัวข้อย่อยในแบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางสำหรับการจัดกลุ่มและเปรียบเทียบข้อมูลในเรื่องเดียวกันที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกันเพื่อแสดงสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3. การสรุป การตีความและตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification) โดยนำกลุ่มคำ ข้อความ หรือประโยคที่ได้มาวิเคราะห์ ตีความหรือให้ความหมาย เปรียบเทียบข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลและนำมาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น ๆ และเขียนคำบรรยายความหมายตามลักษณะข้อความ

ที่ปรากฏและนำเสนอพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ และจัดทำข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนางานสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัยตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงแรมบูติกในประเทศไทย

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเพื่อศึกษาความหมายของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเพื่อศึกษาปรากฏการณ์ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ การตีความ การวิเคราะห์ ตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ และแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามวิธีแบบปรากฏการณ์วิทยาของรูปแบบงานสถาปัตยกรรมของตัวอาคารกรณีศึกษา และสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การศึกษาดังต่อไปนี้

1. การให้ความหมายสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ให้บริการ และผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ควรต้องสืบสานเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย ใส่ความคิดสร้างสรรค์ ในกระบวนการการออกแบบ มีการปรับรูปแบบใส่ความคิดสร้างสรรค์ลงไปในงานโครงสร้าง สถาปัตยกรรม การตกแต่งภายใน ซึ่งการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ สามารถออกแบบในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์หรือนำรูปแบบงานศิลปะไทย วัฒนธรรมไทยมาปรับใช้ รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแตกต่างและโดดเด่น สะท้อนแนวคิด เรื่องราว ที่มา ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์เชิงสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ แตกต่าง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจอีกด้วย

2. รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมโดยศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ของโรงแรมบางกอกน้อยนั้นมีรูปลักษณะงานสถาปัตยกรรมดังแสดงไว้ในภาพที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 ผลการวิจัยสามารถสรุปได้โดยจัดแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ อ้างอิงแนวทางตามพื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย ได้แก่ ลักษณะเชิงนามธรรม ลักษณะเชิงรูปธรรม ลักษณะความงาม รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์และลักษณะไทยความเป็นไทย/วิถีไทยของ วิลลิสท์รี หรยางกูร และคณะ (2560) โดยได้ผลการวิจัยดังนี้

2.1 ลักษณะเชิงนามธรรม

ลักษณะเชิงนามธรรม คือ การรับรู้ถึงคุณลักษณะที่ทำให้เกิดความรู้สึกในบรรยากาศที่มีลักษณะความเป็นไทย ได้แก่

ลักษณะเบาลอยตัว

ในส่วนผนังของโรงแรมบางกอกน้อยใช้ไม้สักเป็นวัสดุหลักเมื่อมีแสงตกกระทบกับผนังลอดผ่านต้นไม้ หลังคา หรือแม้แต่ระเบียง จะทำให้แขกผู้เข้าพักเกิดความรู้สึกอบอุ่น และผ่อนคลายภายในห้องพักแต่ละห้อง มีส่วนที่เป็นพื้นที่ที่โล่ง โปร่ง สบาย และเห็นวิวทิวทัศน์กว้างไกล ทำให้เกิดความรู้สึกของสายตาเหมือนอาคารเบาลอย

ลักษณะโปร่งโล่ง

อาคารเป็นบ้านสองชั้น จำนวน 4 หลังที่เชื่อมต่อพื้นที่กันด้วย “ชาน” ซึ่งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของพื้นที่แต่ละส่วนเข้าไว้ด้วยกัน บริเวณโถงกลางบ้านที่มีลักษณะแบบดับเบิลสเปซ โดยทำหลังคาโปร่งแสงคลุมและให้แสงธรรมชาติส่องผ่านลงมาสู่สวนสีเขียวข่มด้านล่าง ทำให้เกิดความรู้สึกโปร่งโล่ง

2.2 ลักษณะร่มรื่น

โทนสีของอาคารที่ส่วนใหญ่จะเป็นโทนสีธรรมชาติ เช่น สีนุ่น สีไม้ สีผ้าใบ ทำให้รับรู้ถึงความเรียบง่าย ไม่ฉูดฉาด และมีการปลูกต้นไม้เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียวไว้โดยรอบ ก่อให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินและผ่อนคลาย

2.3 ลักษณะเชิงรูปธรรม

การจัดกลุ่มอาคาร อาคารทุกอาคารมีการเชื่อมถึงกันด้วยทางเดินร่วมที่เรียกว่าชาน มีพื้นที่โปร่งโล่ง มีการจัดพื้นที่ผังบริเวณอิงกับวิถีธรรมชาติมีช่องให้ลมธรรมชาติพัดผ่านเพื่อทำความเย็นสบายด้วยวิถีธรรมชาติ การจัดภูมิทัศน์ให้มีพื้นที่สีเขียวทั้งที่ว่าง และที่ระเบียง ใช้วัสดุในการก่อสร้างที่เป็นไม้เก่า ร่วมกับไม้ใหม่

2.3 ลักษณะความงาม

ความงามในงานสถาปัตยกรรมเกิดขึ้นได้จากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ บริบทของที่ตั้ง การจัดวางอาคาร การจัดพื้นที่ใช้สอย การจัดองค์ประกอบรูปทรงและสัดส่วน การเลือกใช้วัสดุและสี จากการสัมภาษณ์ผู้มาใช้บริการพบว่า สถาปนิกภูมิทัศน์และภูมิวัฒนธรรมโดยรอบบริเวณที่ตั้งเป็นปัจจัยสนับสนุนทางสุนทรียภาพ เพราะบริเวณที่ตั้งมีมรดกทางวัฒนธรรม มีการจัดพื้นที่ใช้สอยอย่างเรียบง่าย มีการเลือกใช้สีและวัสดุที่ดูให้ความร่มรื่น สวยงาม

2.4 รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์

ห้องพักของอาคารทุกห้องจะถูกเชื่อมต่อกันด้วยชาน (ระเบียง) ซึ่งสอดคล้องกับสมัยโบราณที่ชานของบ้านไทยมีหน้าที่เชื่อมต่อทุกส่วนในบ้านเข้าไว้ด้วยกัน เช่นจากห้องนอนไปห้องนั่งเล่นต้องเดินผ่านชานทุกครั้ง และชานยังเป็นบริเวณที่คนในครอบครัวได้ใช้เวลาอยู่ด้วยกันมากที่สุด ช่วยให้ครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2.5 ลักษณะไทยความเป็นไทย/วิถีไทย

งานสถาปัตยกรรมของที่นี่ ด้วยทำเลที่ตั้งอยู่บริเวณห้วยมุลคล่องบางกอกน้อยกับการออกแบบภายใต้แนวคิดเรียบง่าย อันพัฒนามาจากรากฐานของสิ่งรอบตัวซึ่งเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์แวดล้อมด้วยสถานที่สำคัญ อาทิ พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน และชุมชนริมคลองบางกอกน้อย ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตริมน้ำและวัฒนธรรมไทยได้อย่างมีเอกลักษณ์ อีกทั้ง งานสถาปัตยกรรมนี้โดดเด่นด้วยการเลือกใช้วัสดุอย่าง “ไม้” เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของ “บ้านไทยสมัยก่อน” การอยู่กับน้ำตามวิถีชีวิตคนไทยสมัยก่อนที่ผูกพันอยู่กับน้ำ มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รวมถึงการสัญจรไปมาทางน้ำ จึงมีลักษณะไทยความเป็นไทย/วิถีไทย

3. ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3.1 องค์ความรู้ที่สร้างสรรค์

วัสดุหลักของอาคารคือไม้ ทั้งในส่วนโครงสร้าง ผนัง พื้น รวมถึงการตกแต่ง เพราะต้องการคงแนวคิดของความเป็นบ้านไม้ให้คงอยู่ จากการสัมภาษณ์สถาปนิกผู้ออกแบบ พบว่า องค์ความรู้ในงานก่อสร้างอาคารสถาปัตยกรรมไทยโดยเฉพาะที่ต้องใช้ไม้เป็นส่วนประกอบหลักและประสมประสานกับวัสดุอื่น ๆ เพื่อให้คงลักษณะบ้านไม้ไทยนั้น ต้องมีการบูรณาการในเชิงวิศวกรรม วัสดุ และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้คนรุ่นใหม่ได้สัมผัสประสบการณ์ในการมาพักบ้านไม้ว่าเป็นอย่างไร เพราะในปัจจุบันบ้านไม้ในสภาพใหม่นั้นหาได้ค่อนข้างยาก ดังนั้นความรู้ที่สร้างสรรค์เป็นหลักสำคัญในการพัฒนางานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

3.2 การศึกษานิเวศวัฒนธรรม

โรงแรมนี้เป็นโรงแรมที่มีความกลมกลืนและมีความใกล้ชิดกับชุมชน ก่อนที่จะเข้ามาในโรงแรม ต้องเดินผ่านย่านชุมชนมัสยิด จึงได้มีการศึกษาประวัติความเป็นมาวิถีชีวิตของชุมชน ก่อนที่จะทำการก่อสร้างเพื่อให้กลมกลืนกับวิถีของชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ในการเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชนทำให้งานสถาปัตยกรรมสะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนได้ มีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชนเดิม และจากการสัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยในชุมชนไม่มีได้มีความรู้สึกที่ตัวอาคารและงานสถาปัตยกรรมของโรงแรมส่งผลให้เกิดความรู้สึกแปลกแยกและแตกต่างแต่อย่างใด การศึกษาถึงวัฒนธรรมดั้งเดิม ที่สอดคล้องกับสภาพนิเวศวัฒนธรรมนั้น ๆ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่

3.3 การสร้างสรรค์งาน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงแรมให้ความหมาย “การสร้างสรรค์งาน” นั้นจะเกี่ยวข้องกับความคิดใหม่ แตกต่าง มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ตั้งแต่เรื่องของการออกแบบไปจนถึงการจัดการโรงแรมบางกอกน้อยจึงเป็นสถานที่ที่มีดีไซน์แตกต่างและโดดเด่น สะท้อนแนวคิด เรื่องราว ที่มา และความเป็นตัวของตัวเองของโรงแรม โดยผู้บริหารให้ความหมายและการตีความแนวคิดดังกล่าวไปสู่

การปฏิบัติจริง แสดงออกทั้งในเชิงรูปธรรม ได้แก่ สิ่งปลูกสร้างภายนอก และนามธรรม ได้แก่ รูปแบบและกระบวนการบริการของโรงแรม ซึ่งแสดงถึงความสามารถและศักยภาพตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์เชิงสถาปัตยกรรมที่แปลกใหม่ แตกต่าง มีดีไซน์ เป็นตัวของตัวเองและมีเอกลักษณ์ชัดเจน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความประทับใจและประสบการณ์การบริการที่แปลกใหม่ให้แก่ผู้ที่มาพักอาศัย

3.4 การใช้ทรัพย์สินทางปัญญา

การนำเอาลักษณะเรือนไม้ไทยมาใช้ในการสร้างงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ในลักษณะอาคารประเภทโรงแรมถือเป็นการนำเอาทรัพย์สินทางปัญญามาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่มีเป้าหมายเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการเพื่อความสามารถในการแข่งขัน ตามที่ได้สัมภาษณ์ผู้มาใช้บริการพบว่า ลักษณะโรงแรมที่เป็นอาคารไม้แบบเรือนไทย ไม่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป ซึ่งสามารถสร้างความรู้สึกแปลกใหม่ แตกต่าง และรู้สึกคุ้มค่าที่ได้มาเข้ามาพักอาศัย

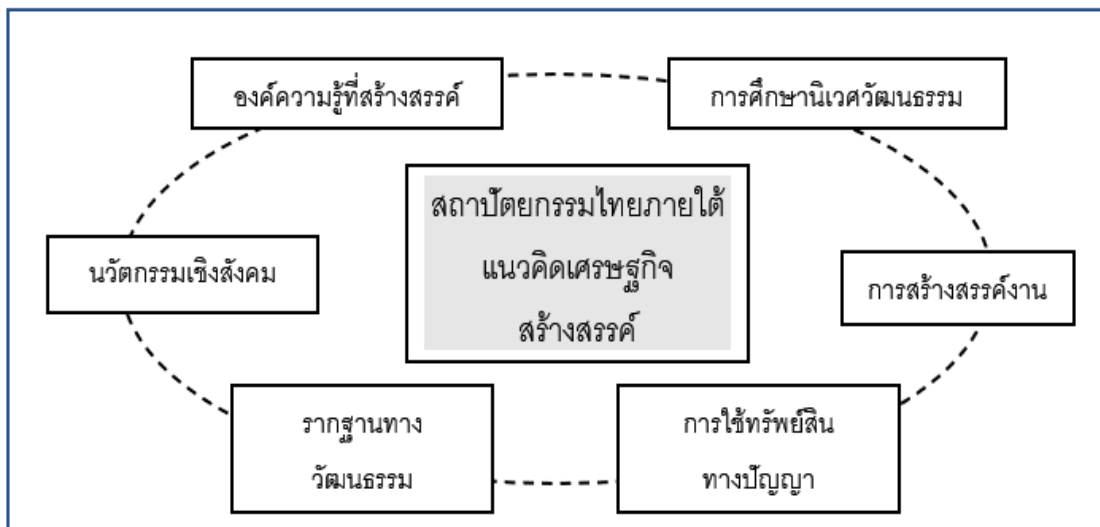
3.5 รากฐานทางวัฒนธรรม

งานสถาปัตยกรรมของโรงแรมบางกอกน้อย ก็ไม่ได้นำเอกลักษณ์ของบ้านไทยมาทั้งหมด เพราะทางโรงแรมได้ใส่การออกแบบและฟังก์ชันสมัยใหม่เพิ่มเข้าไป ออกมาเป็นโรงแรมชาน บางกอกน้อย ในสไตล์บ้านไทยโมเดิร์นซึ่งเห็นได้จากรูปลักษณะภายนอก และโครงสร้างของโรงแรมที่เป็นบ้านไม้เหมือนในอดีต แต่พื้นที่ภายในห้องเป็นพื้นที่เปิด และมีพื้นที่กึ่งภายนอกให้ใช้งาน ซึ่งเป็นการจัดพื้นที่แบบในปัจจุบันนี้เอง โดยเฉพาะการออกแบบทางเชื่อมทางเดินหรือที่เรียกว่าชาน เพื่อต้องการแสดงถึงภูมิปัญญาของคนไทยสมัยก่อนที่ครอบครัวจะเดินไปมาหาสู่ถึงกันได้อย่างง่ายและใช้ชานในการทำกิจกรรม สร้างสรรค์สัมพันธ์ในดั่งเช่นลักษณะครอบครัวไทยสมัยก่อน

3.6 นวัตกรรมเชิงสังคม

เนื่องจากนวัตกรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นกระบวนการ เกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่สามารถจับต้องได้และไม่สามารถวัดผลได้ การประเมินค่าความแปลกใหม่ แตกต่าง หรือประโยชน์ของนวัตกรรมจึงไม่สามารถวัดได้จากผลลัพธ์โดยตรง หากแต่ว่าคุณค่าและผลลัพธ์ของนวัตกรรมสามารถวัดได้จากความรู้สึกของผู้มาใช้อาคาร จากการสัมภาษณ์ผู้เข้ามาใช้บริการในโรงแรมพบว่าเป้าหมายสุดท้ายของการสร้างนวัตกรรม คือการสร้างผลงานสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แปลกใหม่ และแตกต่าง เป็นต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสุข ความพึงพอใจและความประทับใจเหนือความคาดหวังของผู้มาใช้เป็นสำคัญ มากกว่าที่จะใช้เทคโนโลยีล้ำสมัย

จากผลการวิจัยที่ได้ระบุไว้ดังกล่าวข้างต้นสามารถเขียนความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงแรมบูติกไทยเพื่อเป็นกรอบแนวคิดของงานสถาปัตยกรรมไทยภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 กรอบแนวคิดสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

อภิปรายผล

จากการศึกษาผู้วิจัยมีความเห็นว่า งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่โดยเฉพาะกับโรงแรมบูติกเป็นกระแสปรากฏการณ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่เกิดขึ้นจากการนำความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และลักษณะไทย มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวอาคาร เพื่อเพิ่มทางเลือกให้ผู้ที่ต้องการพักอาศัยยุคใหม่ที่ต้องการทดลอง สัมผัส ความแปลกใหม่ ความแตกต่าง ที่ไม่ได้มุ่งหวังเพียงความหรูหรา สะดวกสบาย เพียงพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เท่านั้น หากว่าให้ความสำคัญกับคุณค่าและความคุ้มค่าของสถานที่ผ่านงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ที่แสดงออกผ่านผลงานสร้างสรรค์ที่เป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ ทั้งเชิงโครงสร้างสถาปัตยกรรมภายนอก การตกแต่งภายใน การออกแบบ สถานที่ตั้ง หรือเทคโนโลยีที่เลือกใช้ ทั้งในส่วนที่เป็นส่วนที่มองเห็นได้สัมผัสได้ทางกายภาพ และเชิงนามธรรม ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

การให้ความหมายสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ควรต้องสืบสานเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย ใส่ความคิดสร้างสรรค์ ในกระบวนการการออกแบบ มีการปรับรูปแบบใส่ความคิดสร้างสรรค์ลงไปในงานโครงสร้าง สถาปัตยกรรม การตกแต่งภายใน ซึ่งการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ สามารถออกแบบในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์หรือนำรูปแบบงานศิลปะไทย วัฒนธรรมไทยมาปรับใช้ รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ต้องมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแตกต่างและโดดเด่น สะท้อนแนวคิด เรื่องราว ที่มา ของวัฒนธรรมไทย และสถาปัตยกรรมไทย ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์เชิงสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ แตกต่าง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการรังสรรค์งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ มิได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจแต่อย่างใดแต่ยังครอบคลุมไปถึงการสร้างคุณค่าทางวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม และสภาพแวดล้อม

ทางสังคมให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และส่งผลต่อการอนุรักษ์สืบสานงานสถาปัตยกรรมไทยต่อไปใน
 ภายภาคหน้าอีกด้วย

รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นั้นมีความสอดคล้องกับ
 พื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทย ตามที่ วิมลสิทธิ์ และคณะ (2560) ได้ทำการวิเคราะห์งาน
 สถาปัตยกรรมไทยเอาไว้ ได้แก่ 1. ลักษณะเชิงนามธรรม 2. ลักษณะเชิงรูปธรรม 3. ลักษณะความงาม
 4. รูปลักษณะเชิงสัญลักษณ์และ 5. ลักษณะไทยความเป็นไทย/วิถีไทยของ ลักษณะพื้นฐานทั้ง 5
 ลักษณะต่างมีการสืบสาน การปรับเปลี่ยนและ การคิดใหม่-ทำใหม่ ในระดับมากน้อยแตกต่างกัน โดย
 ขึ้นอยู่กับแนวทางหรือรูปแบบของแต่ละแนวความคิด ซึ่งเป็นสาระในแต่ละพื้นฐาน ลักษณะเชิง
 นามธรรมจัดเป็นลักษณะพื้นฐานในพื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยทั้ง 5 ลักษณะ และเป็น
 ลักษณะพื้นฐานที่ค่อนข้างคงที่ มีการสืบสานมาอย่างต่อเนื่องในงานสถาปัตยกรรมจากอดีตสู่ปัจจุบัน
 แม้จะมีการแปรเปลี่ยนในลักษณะรูปธรรมตามทางเลือกในการออกแบบ แต่ก็ยังคงลักษณะนามธรรม
 ไว้ได้ ที่สำคัญบริบททางด้านสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นมีส่วนสำคัญในการกำหนดลักษณะนามธรรมพื้น
 ฐานโดยเฉพาะ ความโปร่ง ความโล่ง ความร่มรื่น ความเย็นสบาย เป็นต้น และกล่าวได้ว่า ลักษณะเชิง
 นามธรรมสะท้อนให้เห็นจิตวิญญาณของความเป็น ไทยและพื้นฐานภูมิปัญญาไทย ซึ่งสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ โชติช่วง ศรีศิริรัตน์ (2541) ที่กล่าวว่า บุคคลทั่วไปสามารถรับรู้และเข้าใจถึงความเป็น
 ลักษณะไทยในงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ โดยมีปัจจัยในด้านความต่อเนื่องจากรูปแบบ
 สถาปัตยกรรมในอดีต การนำลักษณะไทยมาออกแบบสภาพแวดล้อม เพื่อสนองประโยชน์ใช้สอย
 สมัยใหม่ รวมไปถึงการเลือกใช้วัสดุและเทคโนโลยีในการก่อสร้าง

ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่จัดได้เป็นแนวทางหนึ่งของเศรษฐกิจ
 สร้างสรรค์ ซึ่งรวมงานสถาปัตยกรรมไว้ด้วย การทำความเข้าใจกับพื้นฐานเอกลักษณ์สถาปัตยกรรม
 ไทยย่อมเป็นจุดเริ่มต้น ที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ เพื่อเป็นตัว
 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดังตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ใน
 งานวิจัยชิ้นนี้ที่ประสบความสำเร็จในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นอกจากจะเป็นอาคารที่มีคุณค่าทาง
 วัฒนธรรมพร้อมกับคุณค่าทางเศรษฐกิจด้วยแล้ว รูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะจากการ
 ใจสร้างสรรค์ของผู้ออกแบบ สะท้อนออกมายังผู้ใช้บริการที่มีความเห็นว่า มีความพึงพอใจอย่าง
 มากที่เข้ามาใช้บริการ สถานที่ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม มีความสวยงามในเชิงสถาปัตยกรรมไทย และ
 รู้สึกคุ้มค่ากับราคาที่ต้องจ่ายไปในการใช้บริการ

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมโยงระหว่างสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่กับแนวคิดเศรษฐกิจ
 สร้างสรรค์มิได้จำกัดอยู่เพียงบริบทในมิติด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงมิติด้านวัฒนธรรม และ

สังคม ดังที่ผลการวิจัยในครั้งนี้ ที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของชุมชน การยอมรับของผู้คนที่อาศัยในชุมชนไม่ได้รู้สึกว่าจะแปลกแยกแตกต่าง แต่ยังคงมีการรักษาประเพณี และอัตลักษณ์ของชุมชนแวดล้อมเอาไว้ได้อย่างดี อีกทั้งยังก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแวดล้อมอีกด้วยทางหนึ่ง อย่างไรก็ตามเมื่อย้อนกลับไปทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาที่กล่าวว่า “สังคมไทยปัจจุบันยังมีความตื่นตัวในการพัฒนาเศรษฐกิจในมิติเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจำกัด。” (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, 2552) อ้างถึงใน ประเมธี วิมลศิริ., 2552) ในปัจจุบันเราจะพบว่าความตื่นตัวนั้นเพิ่มขึ้นอย่างเป็นลำดับหรือแม้แต่ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ในหมวดหมู่ที่ 2 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564) ที่กำหนดให้ การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้ภาคการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชนสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าได้ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นกล่าวได้ว่าการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ย่อมเป็นการสร้างคุณค่าที่นำไปสู่จุดหมายได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ลักษณะเชิงนามธรรม ลักษณะเชิงรูปธรรม ลักษณะความงาม รูปลักษณ์เชิงสัญลักษณ์ และลักษณะความเป็นไทย เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึง และนำมาปรับใช้ในการออกแบบโรงแรมบูติกในลักษณะสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ เพื่อสร้างความน่าสนใจ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวอาคาร
2. สังคมไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม การนำเอาแนวความคิดสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่มารับปรับใช้ ต้องไม่สร้างความขัดแย้งเชิงบริบท และเชิงฐานานุลักษณะ เพื่อให้เกิดการยอมรับ
3. การวิจัยนี้เป็นแนวคิดสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ซึ่งอาคารกรณีศึกษา เป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบของบ้านเรือนในภาคกลาง ซึ่งไม่ครอบคลุมลักษณะสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในภูมิภาคอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามสามารถนำเอากระบวนการวิจัยนี้ไปใช้ในการศึกษาลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ในภูมิภาคอื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อความลึกซึ้งของข้อมูล การวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้การวิจัยแบบกรณีศึกษา (Multi-Case Studies) หลาย ๆ กรณี ศึกษาเจาะลึกเฉพาะกรณี โดยเลือกโรงแรมบูติกที่มีความโดดเด่นเรื่องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานสถาปัตยกรรมแยกตามภูมิภาคทั้ง 4 ของประเทศไทย
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) คือการใช้ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษากระบวนการความคิดรูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ และการวิจัยเชิง

ปริมาณ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งเจ้าของอาคาร สถาปนิกผู้ออกแบบ ผู้ใช้อาคาร ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเป็นการวิจัยเชิงประจักษ์

เอกสารอ้างอิง

- โชติช่วง ศรีศิริรัตน์. (2541) รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่: รูปทรงและพื้นที่ว่าง. วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศพร บุญวัชรากัย และคณะ. (2559). ความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร และนวัตกรรมบริการของ โรงแรมบูติกไทย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(3): 1242-1259. ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2564. จาก, <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/75668>.
- ปรเมธี วิมลศิริ. (2552). เศรษฐกิจสร้างสรรค์: ทางรอดเศรษฐกิจไทย ในศูนย์สร้างสรรค์ งานออกแบบ (TCDC) (รวบรวม). ทำไมต้องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวบรวมบทความ กระตุ้นอดรีนาไลน์ โดย 6 นักคิด. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์ อินโฟเมชั่น แอนด์ พลัสลิเคชั่น
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2556). เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันพัฒนาศาสตร์*, 7(1). ค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2564. จาก, <http://tci-thaijo.org/index.php/NER/article/viewFile/22675/19396>
- ระพีพรรณ ภูผกา และ พันธุ์พงษ์ ตันจรรัตน์. (2556). เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับวัฒนธรรมไทย. *วารสารการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี*, 3(5): 1-13. ค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2564. จาก, <https://core.ac.uk/download/pdf/233465941.pdf>
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2539). เอกลักษณะสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย (ไทย ร.9): เอกลักษณะสถาปัตยกรรมไทย ข้อคิดเห็นบางประการในการกำหนดแนวรูปแบบสูตรสำเร็จในการสร้างสรรค์?. *วารสารภาษา ฉบับเดือนมิถุนายน 2539*.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ. (2560). มิติเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ. (2555). โครงการการสร้างสรรค์เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่: สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ภายใต้โลกาภิวัตน์และท้องถิ่นภิวัตน์. รายงานวิจัย สกว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. (2552). รายงานการศึกษาเบื้องต้น เศรษฐกิจสร้างสรรค์ The creative economy. ค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2564, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=3712&filename=economic_develop

- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. (2564). **เศรษฐกิจสร้างสรรค์คืออะไร**. ค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2564. จาก <https://www.cea.or.th/th/background>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสาม พ.ศ.2566-2570** ค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2565. จาก https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=develop_issue
- Eestopolis.com. (2564). **รีวิว ชาน บางกอกน้อย (CHANN BANGKOK NOI) ที่พักโฮเทลดิตริมแม่น้ำ บรรยากาศดี**. ค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2565, จาก <http://bit.ly/3Amblgo>
- Howkins, J. (2002). **The creative economy: how people make money from ideas**. 2nd ed. UK: Penguin.
- Mariajourneys. (2560). **CHAAN BANGKOK NOI สวยหรูเรียบง่ายริมคลองบางกอกน้อย**. ค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2565, จาก <http://www.mariajourneys.com/chaan-bangkok-noi/>
- Mason, M. (2010). **Sample Size and Saturation in PhD Studies Using Qualitative Interviews**. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research, 11. Retrieved on March, 25th, 2022, from <https://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1428>.
- Traveloka.com. (2564). **CHANN Bangkok-Noi**. ค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2565, จาก <https://www.traveloka.com/th-th/hotel/thailand/chann-bangkok-noi-2000000611301>